

tanár, a romológia egyik meghatározó személyisége, ez esetben a magyarországi cigányokról/romákról társadalomtörténeti „vázlatot” készített, bár az lényegesen több a vázlatnál.

E fejezetben szerepel Kállai Gabriella is empirikus vizsgálatának tapasztalataival, amelyek a felsőoktatásban tanulók cigányságképeréről szólnak.

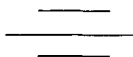
Élete utolsó tanulmányát olvashatjuk Kemény Istvánnak, a XX. század második fele egyik legjelentősebb romakutatójának, aki e kötet megjelenését már nem élhette meg.

Szerepel még dolgozatával dr. Bábosik Zoltán oktatástörténeti tanulmányával és Zóka Katalin Hagymány és identitás az óvodai irodalmi nevelésben c. munkájával.

„Ez a megközelítésében és a tárgyalt módszerek szempontjából is újszerű kötet kisebb-ségben élő gyerekek oktatásának nehézségeire és lehetőségeire hívja fel a figyelmet” – olvasható a fülszövegben. A minősítés egyértelmű. Az újszerűséghez sem férhet kétség.

A Nyitott Könyvműhely kiadásában megjelent kötet – köszönhető az Apor Vilmos Katolikus Főiskolának – akár tankönyv is lehet a felsőoktatásban, de minden bizonnyal jó szolgálatot tesz a romológia iránti további érdeklődés felkeltésének, és fontos forrásul szolgál a kutatóknak.

Elismerés a szerkesztőknek és a szerzőknek.



DR. DOMONKOS JÁNOS
ny. iskolaigazgató
Budapest

Pomogáts Béla: Magyar tájak – magyar irodalom Szöveggyűjtemény

Ismét szenzáció született Pomogáts tollából. Színvonalas olvasnivalót kínál. Frissen (2008-ban) megjelent kötete egyfajta számadás: vallomás a hazáról, belső világról és a modern korról.

Pomogáts Béla (1934-) irodalomtörténész, kritikus 1953-ban érettségizett a budapesti piarista gimnáziumban, 1958-ban végzett a budapesti egyetem magyar szakán. Részt vett az 1956-os forradalomban a Magyar Egyetemisták és Főiskolások Egységes Szövetségének országos intézőbizottságának tagjaként. 1959-60-ban internálták.

Irodalomkritikusként állandóan figyelemmel kíséri az irodalmi életet. A 20. századi magyar irodalom történetével, jelentős mértékben az erdélyi és a nyugati magyar irodalommal foglalkozik. 1965-től az MTA Irodalomtudományi Intézete munkatársa, 1992-től igazgatóhelyettese. Az irodalomtudományok legrangosabb fokozatai tulajdonosa. 1990-ben Akadémiai Díjat, 1991-ben József Attila-díjat, 1992-ben Az Év Könyve jutalmat érdemelte ki. A Történelmi Igazságtétel Bizottsága alapító tagja, 1991-92-ben alelnöke. Könyveiben a magyar nemzet hagyományait és lelkiségét mutatja be, napjainkban pedig a Somogy c. irodalmi folyóirat főszerkesztőjeként kultúránkat emeli fel.

Ebben a nemesveretű kötetében Pomogáts Béla a magyar kultúra, a magyar irodalom nagyobb tájegységeit – Budapest, a Dunántúl, a Balaton, az Alföld, Erdély, a Felvidék, Kárpátalja és a Délvidék – történelmi sajtóságos arculatát jeleníti meg kitűnő magyar írók és tudósok tanulmányainak nyomán.

A könyv anyaga az irodalom teljesebb megértéséhez és népszerűségéhez járul hozzá. Régi hiányt pótol a kiváló irodalomtudós, Pomogáts Béla könyve. Szöveggyűjteménye itt újszerűen világít arra, hogy a magyar kultúrának, irodalomnak ugyan vannak táji-regionális hagyományai, de ez a kultúra ugyanakkor egységes, egész: egy nemzet, a magyarság hagyományait és lelkeségét tükrözi. Létre jött irodalmunk „trianoni” rendszere. Az anyaországi irodalom mellett – az első és a második világháborút lezáró „békeszerződések” kényszerű következményeként a szomszédos országokban magyar nemzeti kisebbségek élnek, és ezek nemzeti identitásuk fenntartásáért – létre hozták saját irodalmukat. Az emigrációs irodalom – a nyugat-európai és tengerentúli magyar írók – is a magyar nemzet tagjának tudja magát. A magyar kisebbségi irodalmak, s a nyugati magyar irodalom műhelyei is mindig igyekeznek szorosan együtt dolgozni az „anyaország” irodalmával. Ezért nemzeti irodalmunkat egymással összefüggésben kell tárgyalnunk.

LILIUM AURUM Kiadó, Dunaszerdahely, 2008.

NANSZÁKNÉ DR. CSERFALVI ILONA
főiskolai tanár
Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskola
Debrecen

Dr. Bábosik István szerk.: Az iskola optimalizálása – a struktúra változtatása nélkül Valóság – térkép – 4.

A kötet tizenkét hazai és négy külföldi szerző tanulmányán keresztül mutatja be az iskola (lényegében minden képzési szint) optimalizálásának, hatékony működésének legfontosabb pedagógiai feltételeit.

Ezek között a feltételek között elemzésre kerülnek a nemzetközileg elterjedt, elismert iskolamodellek eredményesnek bizonyult személyiségfejlesztő eljárásai, a pedagógusok felkészítése ezeknek az eljárásoknak az alkalmazására, továbbá a tehetséggondozás és a felzárkóztatás kérdései.

Ugyancsak elemzés tárgya az iskola cél- és feladatrendszerének összehangolása a modern társadalom és gazdaság elvárásaival, s ezzel együtt a tanulók szociális életképességének megalapozását szolgáló teendők és eljárások együttese, közelebbről a munka világára, az élet-hosszig tartó tanulásra és az egészséges életmódra történő felkészítés folyamata.

A pedagógusok egyes része azt igényli, hogy ne változtassanak az oktatási rendszeren, inkább minden feltételt teremtsenek meg a tanulók fejlesztéséért. A kötet címe ennek az elvárásnak való megfelelés igényével született. A Professzorok az Európai Magyarországiért Egyesület a Valóság – térkép sorozata 4. köteteként a legnagyobb értékteremtő rendszer, az iskola – struktúraváltás nélküli optimalizálásának – tudományos lehetőségeit villantja fel.

A tanulmányok a lehetőségek jelzését nem az iskolai előmenetel hagyományos személyiségvonásaihoz, hanem az életben való beszélés képességeihez kötik, s az oktatásban és a módosuló pedagógusszerepben elvárható tendenciákat s ezek megvalósíthatóságának valószínűségét körvonalazzák. E sokszerzős kötet minden részletében perspektívát adó töke jelenik meg, akár a pedagógiáról, a kompetenciákról, tehetséggondozásról vagy a tanárképzésről van is szó.